Ч. 226 (11.477). Львів, середа 10. жовтня 1928. Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполудием
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: М. сячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вічне „що далі?".

(Від нашого кореспондента*).

Варшава, 7. жовтня 1928.

Над найважливішими актуальними питаннями внутрішнього життя Польщі знову завис таємний знак запиту. Справи, звязані із зміною конституції та укладу парляментарних сил, находяться нині у повному хаосі проектів, здогадів і комбінацій. Витворилася сумбурна ситуація, у якій можна ставити найбільш суперечні тези (нпр. щодо долі сойму) й на кожну з них наводити аргументи з усіма познаками імовірности. Осінній політичний сезон розпочався під знаком: „що дальше?"

Вже тиждень, як відбулася у маршалка Дашинського нарада голов усіх соймових клюбів та як засідала Начальна Рада ППС. Одні й другі збори зосередкували були на собі увагу, в якій чаїлася надія: може прецінь прийде якесь прояснення ситуації. Надія показалася наївною. Панує далі **паліятив і провізорія.** Серед польської дійсности — знаємо з досвіду — ці методи політичної вегетації мають завжди деякий успіх: паліятивне вирішування наболілих справ і провізоричний стан мають у Польщі від давна право **хровічного** засидження. Із цього не виходить, аби справа перестала бути наболілою та істнуючий стан затратив характер пливкої і нестійної тимчасовости.

Марш. Дашинський уважав доцільним не тільки з притиском застерегтися, наче би він скликував соймових лідерів по порозумінні з урядом, але й обчімхати цю свою ініціятиву з того значіння, яке їй надавали: він, мовляв, не має заміру творити якусь політичну парляментарну більшість, хоче лише порадитися над „технічним усправненням" парляментарної діяльности на найближчій сесії. Ці застереження й оговірки найкраще характеризують відносини, серед котрих не можна відважно ризикувати, коли успіх ризиканта ні трішки не забезпечений. Відомо, що наради у марш. Дашинського будуть продовжувані 16. ц. м., та що Нач. Рада ППС., після підтвердження давнього свого **опозиційного** становища, рішаючі пересправи відкала до партійного конгресу на початок листопада. Майже одночасно радили ареопаги „Визволення" й „Стронніцтва Хлопского", перелицитовуючися з ППС в опозиційному тоні прийнятих резолюцій. Зате зі сторони уряду зроблено один крок для примирення: прем. Бартель оголосив свої погляди на зміну конституції, признавши **принцип відповідальности уряду перед парляментом** та збереження „чистоти парляментаризму". Поставмо одну поруч другої всі події, додаймо ще до них текстильний страйк у Лодзі, як показчик господарської ідилії, та лаконічні звістки про довгогодинні наради з марш. Пілсудським, а дістанемо образ справді не занадто прозорий.

•

Очевидно, що поділ т. зв. опозиціоністів на ареопагу ППС і двох інших груп соймової дем. лівиці зовсім не перерішує можливости їхньої участи в урядовому бльоку більшости. Адже поділ на прихильників згоди з урядом та противників її є постільки нісенітний, поскільки немає взагалі поважної політичної партії, яка у принципі виключала би таку згоду: річ лише у тім, **на яких основах** могла би базуватися ця згода, якими користями булаб ґарантована участь даної партії у співвладі, користями не для партії, як такої, ані тим паче її членів, лише для тих мас, які партія, згідно з своїм політичним світоглядом, заступає і боронить. Нема й серед „пепеесів", „визволенців" чи „хлопів" п. Домбського ні одного, хто не хотів би перейняти в нинішньому правлінню державою частину влади, стоючи на ґрунті травневого перевороту, себто — практичною мовою — признаючи кермуюче становище марш. Пілсудського й відсовуючи на бік спільників колишнього ляндскоронського пакту („Хієно-Пяст") Маючи це на увазі, не тільки ендецька „Газета Варш.", але й чимало „санаторів", геть легковажать собі найбільш опозиційні резолюції ППС-ів і їх селянських побратимів, вірючи, що тії готові завжди „вскочити" до бльоку. Але тут саме вони **дещо помиляються.**

Польська лівиця критикує політичну реакційність уряду, обурюється адміністраційними шиканами, ремствує вічно на спосіб переведення виборів, страшить зростом клерикалізму, врешті завзято полемізує з конституційними проектами санації. Але все це не є причиною опозиційности лівиці й у всьому цьому вона готова би справді піти на дуже скромні компроміси (не кажучи вже про національну політику, задля якої лівицеві польські демократи абсолютно не думають розбивати собі голови) Суть її опозиційного становища, це **господарська** політика уряду, це політика безсумнівного упривілеювання вел. промисловців і вел. землевласників коштом робітництва й селянства. Певна річ, що п. Мейштович є для соціялістів людиною, з якою вони ледви чи могли би співпрацювати. Але задля п. Мейштовича (судівництво) й санація не розбивала би евентуальних переговорів з лівицею. Зате цілком інша справа з пп. Квятковським (торг і промисл) і Незабитовським (земельні справи). Ці міністри уявляють собою певну **господарську систему,** яку вони **мусять** поборювати з цілою рішучістю, бо ця система бє по підставах їхньої організації і ворохобить та радикалізує маси, на яких вони спираються. І коли „Ґаз. Варш." вважає надзвичайно скромною умову, під якою ППС готова би скласти з ББ парляментарну більшість: „ліквідацію дотеперішньої системи правління", то правду каже, коли має на увазі „політікум" тої системи, але не доцінює тої вимоги з погляду економіки. Тимчасом уряд на зміну господарської політики **не піде.** Може й погодиться не розбивати пепесівських професійних союзів штучними „безпартійними" робітничими організаціями; може згодиться понехати в спокою дрібноземельне „Т-во кулек рольнічих", які пре до обєднання з обшарничим „Т-вом рольнічим", себ-то — до ліквідації. Але ніколи не згодиться позбавити фактичної кермуючої ролі „Левятана" Не згодиться на це особливо при нинішній господарській кризі, при якій справді важко перебудовувати цілу дотеперішню господарську систему. Ця точка є „камінем преткновенія", об який **мусить** розбитися угодові санаційно-ліві комбінації.

•

Алеж оо та сама господарська кріза вимагає „згоди в семействі". І урядові теж цілком не на руку загострювати ситуацію **політичними** фанаберіями у роді „цезаристичних" фантасмаґорій одинокових реформаторів конституції. Інтервю премієра Бартеля, оголошене у „Курєрі Віленск-ім" й розіслане потім ПАТ-ом, має саме стушувати фатальне враження після ревеляцій про тії одинокові „мрії зрізаної голови". І ось „Роботнік" реагує на це інтервю спокійно, розважно, без тіни гніву, злоби й іронії, якою обсипував авторів 10-ти інших конституційних проектів ББ. Пригадується мені недавня розмова з одним із лідерів лівиці, який доказував мені, що післятравневий уряд має постійно звичку брати спершу тон на дві скалі вище, ніж співає ним наприкінці. Одначе нам здається, що й відносно міноровий тон п. Бартеля, при аналізі всіх його нот не легко позискає прихильний резонанс серед парляментарної опозиції. Тоді теж знову вирине марево „октроювання" конституції. В усякому разі воно далеко ще не щезло. Бо справа ревізії конституції стала вже справою **престіжу** уряду. Тому запит „що далі?" є все актуальним.

І. Кедрин.

Республика чи монархія.

Берлін, 6. жовтня 1928.

Якось невесело починається Німеччині зимовий політичний сезон. Хоч і минає вже десяток років від побідної німецької республиканської революції, Німеччина ще й досі стоїть перед внутрішньо-політичною ділємою: республика чи монархія? Коли підходити до справи з історичного становища, то треба ствердити, що в нинішнім положенні Німеччини є велика подібність до положення Франції після програної війни з німцями в 1871 р. Там Феррі й Аното, тут Штреземан і Маркс спираючись на республиканських елементах намагались знайти до остаточного ладу і порозуміння зі сусідом. Повторюється та сама історія, але зі зміною ролі. Те, що робив Феррі супроти Німеччини після 1871 р., те робить нині Штреземан супроти Франції. Але разом з тим, поза республиканцями стоїть — там і тут — грізна сила правих і націоналістичних кол, схильних до монархії, яким усяка закордонно-політична комбінація є добра щоби тільки добитись до національного визволення і відплати. Ту саму ідею реваншу, яку плекали у Франції після 1871 р. усякі Деруледи і Делькасе, проповідують у Німеччині граф Вестарп, Зельдте і Людендорф та безконечне число інших. Вчора Франція кидалась від Англії до Туреччини, від Туреччини до Росії, від Росії знову до Англії, нині німці кидаються від Америки до Англії й звертають вікну до СРСР. На цоо всякій

комбінації, так і тут можна було з певністю числити на те, що Франція хоч би з чортом, то все ж найдеться у протинімецькім фронті; і що з такою самою певністю знайдуться у земному протифранцуському фронті праві німці. І тут і там ліві хочуть замирення, навіть тісного союзу з противником, але й тут і там праві проповідують помсту і реванш. Отсьтак закордонно-політична скрута і воєнна програна узалежнює ціле внутрішньо-політичне німецьке життя і зводить його до завзятої боротьби поміж лівими і правими, поміж республиканцями і монархістами. Вчора та боротьба відбувалась у Франції. Нині вона розриває внутрішнє життя Німеччини. В обох випадках мова не про працю республиканства чи монархізму як такий, тільки про боротьбу республиканства з монархізмом, що є боротьбою двох протилежних закордонно-політичних концепцій. Тут і там велика воєнна програна привела найперше до упадку монархії і заведення республиканського устрою. Але й тут і там находяться широкі шари суспільности, які вважають республиканську форму правління тільки хвилевою і перехідною. Тут і там поза республикою зарисовується велика тінь династії, там Орлеани, тут ще й далі Гогенцоллерни. Вибираючи на президента республики консервативного і легітимістичного Гінденбурга, німецькі праві кола сподівались, що він відіграватиме в республиканській Німеччині ту саму ролю, що її грав після 1871 р. у Франції великий Мак Магон. В обох випадках рахунки націоналістів не справдились. Мак Магон помер скоро не вспівши довести до реституції монархії, тут Гінденбург не захотів прикладати руки до нового державного перевороту. Гінденбург показався великим жовніром і занадто чесним, щоби після свого вибору на республиканського президента і після присяги на республиканський устрій міг його насилувано валити. Витворилась згодом гротескова ситуація: Вибраний правими гадами з виразно протиреспубликанськими цілями, Гінденбург „зрадив" і послідовно дотримує вірности — республиці. Отсьтак зробився він нині божищем та ідолом якраз — лівих партій.

Тимчасом становище і дальша політика Гінденбурга ні трохи не вплинула на ментальність правих кругів. Коли не з ним, то праві є рішені проводити свою політику реваншу і відплати без нього і навіть у випадку потреби — проти нього. Був безпосередньо після вибору Гінденбурга деякий час, коли німецькі праві партії (окрім деяких непримиримих радикальних фрагментів) увійшли чинно до нової держави і навіть у тихім підтримували республиканське правління. Одначе робили це з надією і ціллю, що той монархістичний переворот наступить (м провести з нутра і звичайним методом) боротьби. Тимчасом останні німецькі вибори (як і багато французьких після 1871 р.) виказали наглядно усю абсурдність концепції „перевороту з нутра". Праві партії вийшли з виборів в меншості й ослаблені — але чим не менше посилені ні й завзяті в своїй політиці. І навіть більше. Вибори оті привели незабаром до прочищення атмосфери в правих колах. Відпадають поволі посередні і нерішені елементи, за чому і праві є рішучими радикальними гаслами вихоплять.

Так розвивалася криза республики в

найбільшій правій т. зв. німецько-національній народній партії (Die deutschnationale Volkspartei). В нутрі партії почалась завзята боротьба поміж фанатичним монархістом Гугенбергом, власником і диктатором могучого правого пресового концерну а поміж „поступовим", до певної міри трудовим крилом партії. Група Гугенберга домагається повороту і встановлення влади Гогенцолернів на старих зразках, а її противники, назвім їх трудовиками (deutschnationale Gewerkschaftsverbände) домагаються розбудови нової революційної держави на принципах трудового і класс. консерватизму, при чому провід держави уявляють собі сконцентрованим у руках такого типу людей як напр. Гінденбург, але вже рішуче в руках іншої династії й не Гогенцолернів. На підставі тих двох концепцій пішов через „Союз німецьких патріотичних партій" різкий проріз. В тому „Союзі" обєднані всі праві німецькі партії усіх відтінків. Трудове крило deutschnationale Volkspartei збирається (мимо хвилевого компромісу з Гугенбергом) йти своїми власними дорогами. Тими дорогами пішов вже трудово-консервативний „Молодо-німецький орден" (Jungdeutscher Orden). Зате радикально-монархістичне гогенцолернівське крило „deutschnationale Volkspartei" найшло під пров. Гугенберга спільну мову з міцним союзом німецьких фашистів т. зв. Stahlhelm-ом". На днях — і до певної міри на підставі останніх німецьких закордонно-політичних невдач — відбувся цілий ряд спільних конгресів обох груп. Заповіджено гостру, радикальну, безкомпромісову боротьбу з республиканським державним устроєм. Першим етапом тієї боротьби є заклик до плебісциту (Volksentscheid). Є в устрою сучасної німецької держави закон про те, що у великих спірних питаннях рішає сам нарід при допомозі плебісциту. Цей демократичний закон використовують тепер в своїй боротьбі з республикою праве — монархісти. Отже ж сам нарід має рішити, чого хоче: республики чи монархії. Серед нім. націоналістів є, видно, дуже живою ремінісценція слів Мак-Магона, що в 1877 р. — на передодні задуманого встановлення монархізму у Франції — висловився:

„Далі буде сто літ, відколи республиканський устрій появився в новітній Европі. Від цього часу — це вже втретє — ділялось завжди так, що коли оручі й рішучі узурпатори республику, так сказати, конфіскували, ніхто не підіймався, щоб її боронити, крім хіба жмінки безсильних. Якоїсь загальної рішучої підтримки республиці з боку цілого народу не було ще ніколи".

Чи справдиться ця Мак-Магонова максима щодо Німеччини? Чи справді не найдеться нікого, що попсував би роботу „конфіскаторам республики"? Якщо плебісцит (розуміється, коли праві німецькі кола до його дібються) випаде на їх користь, то фізичних рук, що мали б захопити владу в руки не буде треба шукати. Щосвята і щонеділі вулицями німецьких міст демонструють стотисячні маси фанатичних молодих монархістів. Але істнують також стотисячні організовані маси молодих республиканців (Reichsbanner), що готові боронити республику до останньої каплі крови. Оськак помимо грандіозного, економічного розвитку Німеччина може в кожній хвилині станути на порозі домашньої війни. Стара, гірка доля побіджених.

Французи пильно слідкують за ходом внутрішних німецьких подій. Вони прекрасно знають, що республиканство не є тим міцним чинником, на якому можнаб щодо Німеччини розбудовувати політику приязни і порозуміння. Вчора Бісмарк залицювався Феррі і Анато, що хоче згоди й приязни з французами. А-ле в реальній політиці він робив так, наче б в кожній хвилині ждав приходу до власти Орлеанів й усіх Дерулєдів і Делькассе. Вижидання Бісмарка справдилося. Хоч і республики не вдалося французьким націоналістам завалити, то тим більше вони, усі оті Клемансо і Поанкаре пізніше перебрали владу в руки. Ниві цього самого ждє з боку німців Бріян. Коли не Вестарп і не Зельдте — то згодом прийдуть молодші, але так само завзяті і фанатичні. Роззброюватись в тих умовах не дозволить французам інстинкт національного самозбереження. Це й заявив недвозначно Бріян недавно в Женеві. Оськак внутрішня боротьба німецьких монархістів з республиканцями є одним з дальших наслідків версальського поділу Европи. Ми бачимо вкотрий раз, що поділ цей крие в собі зародки великих майбутніх потрясень. І ще одно напевно знаємо: підвалиною для розбудови нової Европи він не буде.

Зенон Пеленський.

Довкола одного пакту.

Льойд Джордж про англійсько-французький пакт у справі морських зброєнь.

На сторінках найбільших органів світової преси виступив Льойд Джордж на днях з питомим собі темпераментом проти заключеного недавно англійсько-французького пакту в справі обмеження морських зброєнь, називаючи його найнещасливішим і найнебезпечнішим документом останніх часів. Найбільше не подобалось Л. Джорджові те, що Англія досі не подала змісту того пакту до прилюдного відома, хоч він в загальному відомий з ноти уряду Злучених Держав у цій справі, оголошеної прилюдно.

В своїй статті протестує Л. Джордж проти таємної дипльоматії, яку управляє уряд Вел. Британії і каже, що всіх таємних і темних маніпуляцій цього уряду в справі обговорюваного пакту не можна нічим ні пояснити, ні оправдати. Коншахти з цим пактом вказують на те, що Англія ломить усі ті основи, на яких побудовано Союз Народів, а до того вона ошукує свій нарід, бо не каже йому ясно й отверто, на що вона заключила фльотовий пакт із Францією і яка його мета.

В дальшому Л. Джордж вказує на те, що з відомих досі постанов пакту виходить недвозначно, що Англія і Франція не зробили нічого в справі знесення підводних лодок, хоч ця справа була започаткована ще в 1921 році підчас конференції в справі обмеження морських зброєнь у Вашингтоні. А дальше оба ті контрагенти погодилися на французьку тезу щодо військових резерв, як її сформулував у часі підготовчої конференції для роззброєнь Поль Бонкур. Обі ті справи — це кольосальна перепона на шляху до повного роззброєння на суші, що Л. Джордж ілюструє цифрами.

А цифри ці справді страшні. По його інформаціям Франція може виставити в часі війни 5,100.000 війська, Італія — 3,065.000, Польща 2,518.000, Чехословаччина 700.000. Таким робом Франція разом зі своїми союзниками може на випадок війни на протязі кількох днів розпорядити армією в силі близько 8 і пів міліонів душ! Треба знати, що офіціяльно подавані цифри для згаданих держав такі: Франція (разом з кольоніяльними військами) 654.000 вояків, Італія (разом з кольоніяльними військами) 250.000, Польща 250.000, Чехословаччина (як і Вел. Британія) 150.000. Як далеко відбігає дійсність від офіціяльних цифр!

Кінчить Л. Джордж свою замітну статтю заявою, що уряди Франції й Англії заключивши таємний пакт у справі морських зброєнь, справу мира просто зрадили. Коли в листопаді — каже Л. Д. — збереться англійський парлямент, британські міністри мусітимуть дати відповідь на неодно питання в цій преважній справі.

По широкому світі.

Спільний віз німецьких премієрів однозгідно піддержав політику „імперської" делегації в Женеві.

В Італії зросли ціни на сіль і тютюн.

Чехословацький міністр закордонних справ Бенеш заявив у парляменті, що справу єднання Австрії з Німеччиною треба як покищо неактуальну залишити міродатним чинникам европейської політики і не виступати ні за нею, ні проти неї.

У Мадярщині від 1-го травня 1929 р. обовязуватиме закон свобідного найму мешкань, як у передвоєнній добі, без охорони комірників.

У Грацу страйк трамваїв, а в Китаю проголошений страйк усіх почтових урядовців і листоношів.

Страйк у копальнях Австралії зменшився.

Із Закарпаття.

Жидівська республиканська партія.

На Закарпатській Україні жиди своєю надмірною чисельністю (около 100 тисяч на 500 тисяч населення) та економічною силою грають першу скрипку в житті тієї країни. В початках істнування чехословацької влади на Закарпатті, чеські чинники не знали, на яку ногу стати у відношенні до жидів з огляду на їх мадярофільство. Але в короткому часі чехи зорієнтувалися, що жиди мають широкий політично-орієнтаційний діяпазон та що вони вигідно поруч мадяронства можуть помістити й чехофільство та стати оруддям чехізаційної політики на Закарпатті.

Вже від 1923 р. старалася притягнути до себе жидів чеська аграрна партія. В р. 1925 частина жидів голосувала разом з аграріями, а правительственні жидівські газети „Уй Кеззлець" і „Келеті Уйшаг" (видавані по мадярськи) стали органами чеської аграрної партії. У вересні п. р. розбиті жидівські групи обєдналися в „Жидівську республиканську партію", яка вступила до чеської аграрної партії як її складова частина. Жидівський провідник Мойсей Гутман, севлюшський міліонер, заявив в ґазеті „Уй Кеззлець", що обєднання жидів в одній партії є потрібне для обезпечення їхніх впливів та заступства їхніх інтересів. Дня 21. вересня відбувся жидівський конгрес у Берегові, на якому явився міністер д-р Годжа.

Очевидно, в орієнтації жидів немає нічого нового. Вони все були підпорою кожної влади, і зовсім природно, що мусіли найтися в таборі правительственної чеської аграрної партії.

Жиди проти памяти Еґана.

Закарпатські сіоністи виступили проти святкування памяти Едварда Еґана, спасителя наших закарпатських братів перед економічною смертю. Закарпатські сіоністи стараються представити Еґана антисемітом, який — мовляв — ненавидів і поборював жидів. Тимчасом Еґан, ведучи оборонну акцію перед павуками-лихварями в користь українського селянства, проводив різку межу між добрими, чесними і злочинними жидами. Еґан переслідував лише лихварів, грабіжників, обманців, шахраїв, але помагав бідним жидам. Зовсім природно, що ті „хазари", які тільки визискували і грабили наше населення, бажаючи на лихві, сльозах і крови селян збити маєток, мусіли бути з гуманітарних, чисто людських оглядів обмежені в своїй діяльности.

І тому жиди, відомі зі своєї племінної солідарности, повинні відступити від своїх принципів і не ставити всіх жидів: чесних і нікчемних, гуманних і лихварів — на одну дошку. Бо обороняючи всіх жидів без винятку, вони тільки викликують недовіря й ненависть до загалу жидів.

Ріжні вісти.

СТРАЙК ВОЛОКОННОГО ПРОМИСЛУ В ПОЛЬЩІ.

Від довшого часу тревае в Конгресівці страйк волоконного промислу. У мін-стві праці відбувалася конференція делегатів союзів промисловців і делегатів робітників під проводом мін. праці Юркевича. Конференція не довела до успішного вислїду, тому в страйковім положенні в Лодзі й околичних місцевостях не зайшла ніяка зміна. На конференції обі сторони виявили неуступчивість. Мін. Юркевич в імени уряду предложив обом сторонам пропозицію, що з огляду на неуступчивість обох сторін уряд предкладає зліквідувати конфлікт признанням робітникам волоконного промислу підвишки платень на 5 проц. Обі сторони заявили міністрові, що не мають повновластей апробувати та приймати предложення уряду. Зате приобіцяли зі свого боку зреферувати ці предложення своїм роботодавцям.

НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКІ ТОРГ. ПЕРЕГОВОРИ.

Голова німецької делегації для переговорів із Польщею задля навязання торг. взаємин д-р Гермес приїде до Варшави на другий тиждень. Д-р Гермес привезе відповідь нім. уряду на польські предложення.

ДЕНЬ 3-ГО ЛИСТОПАДА ВІЛЬНИЙ ВІД НАУКИ.

Мін-ство освіти видало розпорядок, що день 3-го листопада буде вільний від науки в усіх наукових заведениях.

АРЕШТУВАННЯ РУМ. ОФІЦЕРА У ЛЬВОВІ.

Слідчий відділ у Львові одержав вістку, що у Львові є офіцер румунської армії, який украв 4 міл. леїв на шкоду рум. скарбу. Слідство виявило, що цей офіцер, то Олександер Марян, який після здефраудування згаданої суми скривався у Львові. Його арештували і відставили до ДОЦ. Ведуть дальше слідство.

МІН. ПЕНЛЕВЕ У ВІДНІ.

Дня 18. жовтня приїздить до Відня французький міністр війни Пенлеве. Пабуде там кілька днів. Запросив його віденський „Культурбунд", щоби вигласити відчит. Пенлеве візьме участь в офіціяльнім приняттї, виданім у його честь австрійським урядом і французьким посольством.

КІНЕЦЬ РЕЛІГІЙНОЇ БОРОТЬБИ В МЕКСИКУ?

Католицький епископ в Мексику Де ла Моро вислав до нововибраного президента Мексику листа, в якім просить його позволити відправляти домашні богослуження. През. Гіл відповів, що у відношенні до католицької церкви приноровлюватиме політику лагіднішу ніж досі.

ВІДПОВІДЬ ІТАЛІЇ В СПРАВІ АНГЛ.-ФР. ПАКТУ.

Аґ. Райтера повідомляє: В поінформованих колах думають, що відповідь італійського уряду на предложення англ.-франц. компромісового порозуміння в справі зброєнь на морі, висловить погляд, що ціла справа роззброєння повинна вміщуватися в ширших рямцях і повинна обіймати крім морських справ також справу роззброєння на суші та в повітрі.

БУРІ НАД ЧОРНИМ МОРЕМ.

З Одеси повідомляють, що на цілому побережі Чорного Моря лютують сильні бурі при південно-західнім вітрі. Бурі перешкодили правильній комунікації між Одесою, Миколаєвом і Херсоном. Богато рибальських лодок загинуло без вісти. Нема також вістей про кілька пароплавів.

СТАЛІН ВЕРТАЄ ДО ПРАЦІ.

На днях приїздить у Москву Сталін із відпустки. Він зачне наново своє урядування як секретар партії. Вістка ця є деякою несподіванкою, бо після виїзду Сталіна з Москви були чутки, що Сталін не верне на становище секретаря ВКП

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·50—8·88·00, канадійський долар 8·81·50—8·82·00, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·25 1·26·00, румунська лея 0·05·00 — 0·05·50, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·71·75, фунт штерлінгів 43·40·00 - 43·70·00, радянський червінець 26·00 27·00.

Золото: 20 корон 36·40·00—36·70·00, 20 франків 34·40·00—34·70·00, 20 німецьких марок 42·40·00—42·70·00, 10 російських рублів 46·80·00—47·20·00.

Срібло: Австрійська корона 0·70·00—0·71·00, 5 австрійських корон 3·50·00—3·60·00, австрійський фльорен 1·77·00—1·80·00, російський рубель 3·00·00—3·10·00, копійки за рубель 1·50·00 — 1·55·00.

Збіжа.

Пшениця двірська 45·50—46·50, пшениця селянська 44·00—45·00, жито галицьке 35·00—35·50, ячмінь галицький броварняний 35·50—36·50, ячмінь на живо 27·75—28·75, ячмінь пастівний 35·50—36·25, овес галицький 31·50—32·50, кукурудза румунська 44·00—44·50, бараболя промислова 0·00—0·00, фасоля біла 65·50—70·00, фасоля колірова 48·00—50·00, фасоля краса 60·00—65·00, горох пів-Вікторія 53·00—63·00, горох пільний 42·00—44·00, бобик 33·00—34·50, мішанка пастівна в зерні 00·00, вика 34·25—34·50, сіно солодке краєве пресоване 18·00—20·00, солома пресована 5·00—5·25, гречка 31·75—32·75, льон 64·00—65·00, дубінь синій 21·50—22·50, ріпак озимий 72·00—74·00, мука пшенична 50 прц. 71·00—72·00, мука житна 65 прц. 53·00—54·00, грисік кукурудзяний 67·00—70·00, мука кукурудзяна 49·00—51·00, отруби житні 23·00—23·50, отруби пшеничні 23·00—23·50, крупи гречані 73·50—75·50, пшоно 73·50—75·50, крупи ячмінні 47·00—49·50, пенцак 47·00—49·00, просо красве 38·00—39·00, макухи льняні 49·00—50·00, конюшина красна 220·00—250·00, конюшина біла 125·00—135·00, мак синій 95·00—105·00. Мішки ютові виробу Страдом Варта 1·68—1·72, мішки уживані добрі 1·38—1·42.

НОВИНКИ

— **Заборона оснування „Просвіти".** Станиславівське воєвідство заборонило оснувати читальню „Просвіти" в Лхівцях, тому, що „читальні „Просвіти" на терені цього воєвідства стали в останньому часі осередками агітації та політичної діяльности". Іншими словами: товариство, яке ще не існує, не може повстати, бо є можливість, що воно наслідуватиме інші щодо яких також нема доказів, що вони є протизаконні!

— **Гідне наслідування.** Повітовий Союз Кооператив в Калуші прислав до Головної Управи „Рідної Школи" у Львові 400 зол. з чистого зиску за діловий рік 1927-28. Це дуже гарний обяв розуміння ваги рідного шкільництва кооперативною установою і надіємося, що за гарним почином калуського Повітового Союзу Кооператив підуть і інші Повітові Союзи, кооперативи, молочарні та інші економічні та торговельні організації та підприємства.

— **Львівська темна хроніка.** Грабіжі на нововимощених вулицях Львова трапляються щораз частіше: за одну добу було два такі випадки явного бандитизму: робітникові-мостовикові відобрали силоміць 55 зол. з кишені у центрі міста, на вул. Пекарській, а на вул. Білогорській три брати Бобелвки напали з револьверами на хату Стефанії Облевх і забрали їй 475 зол. — У каварні „Рояль" арештували 8 професійних картограїв, між якими є всі професії від торговельного агента до столяря та пекаря.

— **Вегенер у Львові.** Один із найбільших сучасних акторів Павль Вегенер — бог екрану, приїде внедовзі до Львова у власній особі. Він виступить з власною трупою на сцені „Великого Міського Театру" в Шекспіра „Отелльо", Андреєва „Думці", Стріндберга „Танку смерти", Саші Гітрі „Жакеліна" і пєсі Судермана „Рашгофер". Вшехпольська преса пробувала счинити з цього приводу „гвалт": як можна пускати до такого патріотичного міста як Львів чистокровного німця, але якось змовкла, пригадавши собі, що і так оглядає його раз на тиждень у кіні і що німецька трупа виступала цього року навіть у... Парижі. Вегенер має приїхати до Львова 18. ц. м. Звістку про цю його гостину зустріли деякі з таким скептицизмом, що дотичні урядові органи перевірювали її аж у м-стві закорд. справ у Варшаві, чи справді Вегенерові не зроблять ніяких перепон у його приїзді.

— **Ріжні вістки.** Літаки американської почти кожного дня перелітають 23.000 миль, себто стільки, що можна би облетіти кругом землю. — Льондонові загрожує Темза повінню в деяких дільницях, зниявшись високо понад „безпечний" рівень. — В Атенах ствердили два випадки занедужання чумою. — У Римі закінчився міжнародній з'їзд у справі боротьби з чахоткою. — Якийсь англієць чудак, що не вірить у пересуд відкупив від рідні бельгійського міліонера банкира Левенштайна літак, з якого він упав у море. — У Льондоні помер С. В. Баррон, редактор кількох фінансових газет. — На ленінградські тютюневі склади привезли з фабрик 400 скринь зіпсованих папірос, разом 8 міл. штук. — Німецькому послові в Білгороді вкрали у поїзді в Югославії весь багаж вартости 20.000 динарів. — У Бакшані (Центр. Азія) появилась таємна епідемія; 90 проц. населення занедужало; денно вмирає 30 осіб, головно мущини.

— **Сензації.** Газети пустили вістку, начеб Ліндберг був заручений з донькою американського амбасадора в Мексику, панною Алісою Марров. Але вони обоє цьому перечать. — Його мати, пані Евенджелін Ліндберг, поїхала до Царгороду вчити... хемії в тамошній американській дівочій колегії! — Бувший премієр Китаю Лю Чінг вступив до монастиря бельгійських бенедиктинів. — Селянин сербського села Сібаш купив собі малий літак, яким буде постачати в місто городину і інші продукти. — Недалеко Мінська бандити зіпсували залізничий шлях, щоби ограбити поїзд; є 3 трупи. — Бідний рибалка зпід Мемеля, Тидекс, дістав 12 міл. дол. спадщини від якогось американського свояка. — В аргентинській армії як активний вояк служить індієць Хозе Круз Гомез, що скінчив 107 літ і виконує всі вправи нарівні з молодими новобранцями, а від 50 літ не знав, що таке недуга.

— **Замісць смерти — наукова проба.** У Римі засудили на смерть злочинця Кірстейна. Та перед смертю лишили йому ще свобідний вибір: замісць смерти він може згодитись, щоби йому прищіпили бацили прокази, яку лікуватиме спеціяліст від цієї недуги проф. Сікерс, що хоче зробити експерименти своїм новим відкриттям у боротьбі з проказою. Кірстейн згодився, бо найстрашніше життя видається іноді людям кращим від смерти. Проф. Сікерс має надію вилікувати злочинця. Такої заміни кари досі законодавство в Европі не знало.

— **Не видержав.** Міжнародній чемпіон боксу Танней, що рішив присвятити решту своїх сил літературі та подружу і заявив голосно, що прощається на віки з боксом, не видержав. Негайно після шлюбу він змінив своє рішення і заявив неапольській пресі, що готов ще втретє зустрітись з Демпсеєм або іншим противником за... подвійний гонорар. Бо „йому гарно відомі зобовязання звязані з його титулом і він мусить боротись в інтересах спорту, і то виключно в інтересах спорту, а не в інтересі гаманця імпресаріїв".

— **Нове проміння.** Англійський фізик Реймон відкрив новий ріл промінів, що матимуть неабияке значіння в ділянках атомової фізики та спектральної аналізи. Проміння повстає при пересвічуванні всякої рідоти світлом живого срібла. Проміння має назву „ефекту Реймона".

— **Мурини в Злучених Державах.** Переведена американським урядом статистика виказала, що в державних заведениях Злучених Держав є занятих 51.882 муринів-службовиків. Більшість з них, це возні та бюрові послужники. Інші, це переважно листоноші. (Перед війною було в державних урядах Півн. Америки занятих всього 27 тисяч муринів).

— **7 тисяч весіль денно.** Загально відомо, що в цілій Европі малів від довшого часу число подруж і уродин. Тому цікаві будуть для декого відносно великі статистичні цифри про скількість вінчань та уродин в Европі. І так річно вступає в цілій Европі 2 і пів міліона молодих пар у подружі звязки на те, щоби напротязі того самого часу створити в статистиці уроджень непропорційну рубрику: сім міліонів дітей. Ця статистика не торкається зовсім европейської частини Радянського Союза.

— **Плаваюче Монте Карльо.** Американець Джон Веллер, до недавна власник невеликого паровика для торговлі деревом, задумав повести діло так, щоби судно давало йому більший прихід. Тому він відновив його і перемінив на вибагливий пароплав. У нутрі корабля поставив 13 рулет, крім цього 21 столів до гри в карти і весь корабель уладив із комфортом, як слід модерній „печері гри". Чи треба казати, що клієнтів не потребував він довго шукати і вкоротці відбив собі усі кошти звязані з перебудовою судна? Про розміри гри в тому новочасному касині може свідчити факт, що протягом лише 3-ох днів свого побуту біля Льос Анджельос „загальна сума обороту" дійшла до кількасот тисяч долярів. На успіхи цього пливучого „Монте Карльо" зовсім не впливає та обставина, що ближче як на 5 кільометрів не вільно кораблеві наближатися до берега.

— **Хто чесніший?** Один із брюссельських шоферів придумав цікавий спосіб, як випробувати чесність своїх пасажирів. Він вложив до авта пару нових чоботів, так, що завинені в папір робили враження призабутого в авті клуночка. Уміщене при кермі зеркало дозволяло йому обсервувати всі рухи пасажирів. Із 31 пасажирів перевезених одного дня автом, майже кожний заваживши пакет, брав його в руки та перевірював дотиком, що в ньому є. Трьох пасажирів перестало цікавитися ним, коли покінчили їзду, одинацять звернуло шоферові увагу на те, що в авті находиться позабутий пакет, одначе 17 осіб не видержало проби чесности. Всі вони, переконавшись про вартісний зміст пакета, намагалися собі його присвоїти. Щойно на протест шофера вони оправдувалися розсіянням чи помилкою. Чотирьох навіть пробувало впевняти шофера, що це їх власність так, що цей мусів силою відбирати їм підкинений пакет. Шофер хотів цим способом доказати, що публика несправедливо обвинувачує шоферів, що вони нечесні і фальшують таксометри, вибиваючи прибільшені ціни. Цікаве, як випала би така „проба чесноти" у Львові?

— **Модерний винахід.** На цьогорічній виставці авт у Англії, що пічнеться 11. ц. м. демонструватимуть новий тип авта, з модерною кермою, яка дозволятиме шоферові зміняти без труду хід авта. Винахід полягає в тому, що при колесі керми находиться окрема ручка і поділка скорости. Пересуваючи ручку відповідно до бажаної швидкости та натискаючи ногою на відповідний педал, управильнюється хід авта. Значіння цього винаходу незвичайно велике, а проби на просторі 60 тис. англ. миль дали повний успіх.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Управа Народної Лічниці у Львові повідомляє, що з днем 10-го жовтня ц. р. відкриває в годинах від 3—4 ½ з полудня дентистичну амбуляторію на хірургічнім відділі д-ра Е. Бурачинського. Виконуватися буде виймання зубів, консервація зубів, як пльомбовання і другі дентистичні заходи. — Управа

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Дописи.

КОЛОМИЯ. (Концерт Сальомеї Крушельницької в Коломиї і в Городенці). Імя нашої співачки, що понесла нашу пісню далеко поза наш край у чужі европейські столиці і геп поза Атлянтійський Океан, стягнуло і в Коломиї і в Городенці всю нашу інтелігентнішу суспільність, яка забажала послухати у себе цю артистку з Божої ласки і полюбуватися її піснею у себе на місці. Велика саля Каси Ощадности в Коломиї і саля Народного Дому в Городенці заповнились вщерть. Публика зі здержаним віддихом ожидала появи своєї співачки на сцені, а коли вона врешті появилась, засипала її формально цвітами. В Коломиї перед масово зібраною публикою, в Городенці з причини, що цей концерт був на борзі (в однім дні) заімпровізований, серед трохи меншої фреквенції, понеслись чарівні звуки італійських, російських і німецьких пісень, що колись, ще перед війною чарували наші серця і підіймали уми у вширінні простори. Щось нове щось тепле повіяло поміж артисткою і публикою, коли вона сама засіла до фортепяну і заспівала низку наших народніх пісень. Ми запримітили і в Коломиї і в Городенці нову фазу в розвитку таланту цеї співачки. Вона вже не лиш віддає чужі мотиви пісень, але перетворює їх і ушляхотнює їх, як перетворює поет і перетоплює в своїй душі мотиви народної думки. Один із слухачів, чуючи таку поетичну перерібку народньої пісні, котру він у примітивній формі чув колись у своїм селі, сказав до свого окружения: „Таж я цю пісню чув у своїм селі, але як вона там співається, а як її тут артистка віддала!" Цим найкраще схарактеризоване високе мистецтво Сальомеї Крушельницької.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА (Радикальна нетерпимість у Гоманівці і до чого це доводить). Ще в червні 1927 р. відбулися в нашому селі громадські вибори, одначе в наслідок протесту вибори уневажнено. По якімсь часі відбулися нові вибори і треба було лише зійтися та вибрати громадську зверхність і в цей спосіб позбутися комісарщини. І сходилася громадська рада пять разів, та все безуспішно. А яка причина? Є в громадській раді 14 радних українців і 9 поляків (один поляк помер). З українських радних 10 належить до УНДО, 3 до радикальної партії, а 1 — куди вітер віє. Громада була би вже й забула про вибори і булаб мала свойого начальника громади українця, та від чого наші радикали? При виборі громадської зверхности вони постійно або здержувалися від голосування, або покидали салю засідань. А кандидатом на начальника громади був українець, один з найсвідоміших громадян, п. Іван Кузьма. Одначе провідник наших радикалів, Іван Фесолович, голосить публично, що воліє мати війтом поляка, як ундиста. Ось до чого дійшло в нашій громаді, ось як низько скочуються люди, засліплені партійною дурійкою! Громада стоїть тепер перед цим, що громадську раду розвяжуть і українською громадою буде дальше правити „жовдови комісар" на втіху п. Фесоловича та його „товаришів".

БРОДИ. (Чим воюють сельроби?) На день 21-го серпня ц. р. заповів сельробівський посол Хам своє „велике повітове віче" під голим небом у Бродах. З великої хмари був малий дощ, бо на вічу зібралося вже разом з поліцією 61 осіб, з того й немало цікавих націоналістів, які прийшли подивитися на сельробівську шопку. Тому, що на дворі не було до кого говорити, затягнув Хам своїх слухачів до місцевої професійної спілки і там отворив віче, на якім воював головно проти УНДО. Між іншим послугувався такими аргументами, що, мовляв, посол УНДО д-р Дмитро Левицький заявив кореспондентам заграничних часописів, що на випадок війни Польщі з большовиками він дасть сорок тисяч стрільців проти більшовиків по стороні Польщі. Такі і тим подібні „аргументи" проти УНДО і діяльности наших послів, розуміється, не могли зєднати довіри для п. Хама навіть серед горстки прихильників, які були на салі. Ніхто не оплескував „правдомовної" промови і Хам, побачивши ворожий настрій, не допустив нікого до голосу й негайно розвязав віче. Брехнею, пане Хаме, світ перейдеш, але не вернеш! Запамятайте собі цю пословицю!

КОЗОВА. (Справа повітового суду). З новим роком має увійти в життя нова організація судів. Між іншим заходить питання, які повітові суди мають залишитись, а які належало би знести. Ставлять засаду, що пов. суд має залишитись тільки в місці осідку староства. Одначе не виключене, щоб і в іншім місці, де вже існує пов. суд, може такий суд залишитись, оскільки за тим промовляють відповідні аргументи. — Повітовий суд у Козовій є під знаком запиту. По перше в Козовій окрім пов. суду нема ніякого іншого уряду, крім поліції і скарбової сторожи, і з того одного суду живе 5 канцелярій адвокатських (до весни 1928 року навіть 6 канцелярій) і одна нотаріяльна. Пов. суд у Козовій має села до себе приналежні, які є віддалені двацять кілька кільометрів, напр. Цецора, Хоробрів, Хоростець і т. д., які від найближчого пов. суду в Зборові є віддалені заледви 6 км. Громадяни з тих сіл переїзжає через два пов. суди (Зборів, Тернопіль) щоб добитись до свого суду в Козовій. І щож на тім зискує? Отже зискує те, що справу в пов. суді в Козовій може закінчити найскорше за два роки, а то й три і більше. Там, в тім суді в Козовій, ведуться процеси цивільні і десять літ і не можуть діждатись закінчення. І це не пересада. Подаю до відома п. президентові суду у Львові справу, яка тягнеться там від 1919 року; в цій справі переслухується два-три свідки до 1 год., а решту покликаних свідків відсилається додому і відрочується справу точно на 2 місяці і 5 днів. Це наруга над виміром справедливости і тут може здався би розпорядок на зразок недавнього розпорядку мін. внутр. справ до адміністр. урядовців, що „людей, які ждуть на урядовця, треба приняти, тобто переслухати, а не казати їм ждати, а потім випрявляти з нічим". Пов. суд у Козовій наразі не сповняє свого завдання. Справи тягнуться в ньому роками, селяни волочаться по термінах і розносять свою кервавицю по жидівських шинках. І в тім саме лежить найбільше суспільне зло. В дійсности така сама справа, передана до суду в Бережанах, закінчується впродовж 3—4 місяців за 3—4 розправи. При нагоді реорганізації судів зналоси би з тої причини перевести ґрунтовну реорганізацію суду в Козівщині, а передовсім щодо полагоджування спірних цивільних справ.

Громадянин.

З театру.

Дві „Ґейші" двох наших театрів.

Наші всі галицькі театри перейшли з побутового репертуару на оперетковий. Мовляв: дух часу, треба грати те, що до вподоби публиці. І ніхто вже нині не в силі доказати, чи публика ходить на оперетку тому, що наш театр не мав іншого репертуару, чи наш театр не має іншого репертуару тому, що зійшов на оперетку.

Та видко, що навіть провінціональним мандрівним трупам легше поставить „Ґейшу", ніж „Мартина Борулю", бо їх самих забавляє більше „новість" сюжету, типів і костюмів. „Просвітянський Театр", що показав нам цю стару екзотику не вийшов поза костюми та японські лямпіони. Імовірно стільки само знає про Україну японська трупа, що грає нашого „Гриця". Та і нас, глядачів, що знаємо про японців і їх взаємини з англійцями небагато більше, мало не вражає. Чи досить сказати театрові, що він вився понад аматорський рівень і дав досить вдатну виставу? Багато глядачів уже і цим тішилося, бо прояви „доброї волі" і „широго зусилля" часто більше вартні, ніж сяка-така стерпна постановка досвідчених акторів, що чхають на своє мистецтво, перемінивши його в ненависне ремесло.

Усій пєсі бракувало темпа і гумору. Дотепи китайця, що перекручує чужу мову по-дитячому, не ієтнували вже в тексті і всі пропали. Англійські моряки та ґейші не мали відповідного темпераменту. Виїмками були л-і Сорокова і п. Нікитин у танцях. Оркестра, як не буває в нас звичайно, більше дбає, щоби було чути її саму, а не артистів, яких заглушує.

„Ґейша" в постанові т. зв. „Нового Українського Театру" під дир. П. Карабіневича, що стягнула багато більше публики, мала занадто „малоросійський запах" і вийшла менше інтелігентно, ніж у „Просвітянськім Театрі". Зате мала вона чимало успіху на „ґалєрії" і серед подільної авдиторії, що не ставить до театру ніяких мистецьких домагань і є невражлива на московську вимову деяких акторів, на гріхи проти мови (були там навіть такі, як „продолжение" і „непременно"), дуже прикрі для інтелігентного слухача. Можливо, що на Волині, куди їде цей театр, саме це все буде покупатись.

М. Р.

Театри.

Великий Міський Театр:

9-го г. 7.30 веч. „Мала грішниця".

10-го г. 7.30 веч. „Русалка", чеська опера Дворжака, премієра.

Кіна.

„Аполльо": „Хата вуйка Тома".

„Лев": „Трагедія темряви (Ідіот)".

„Оаза": „Зрівана буква".

„Палас": „Вузол смерти".

„Фатаморгана": „Горячая кровь".

З судової салі.

Знесення вироку Трибуналу Присяжних у Львові.

Дня 6. листопада 1926 р. згинув без сліду в селі Тепетиськах, равського повіту, молодий хлопець Іван Мельник і щойно по двох тижнях найдено його тіло в річці. На тілі убитого найдено сліди насильної смерти. Зразу арештовано матір убитого Феську Мельник і її коханка Івана Остапа. Однак потім впало підозріння на тіточного брата небіжчика також молодого 18-літнього хлопця Василя Проця, бо найшовся свідок Василь Оленич, що зізнав, що Івана Мельника убив Василь Проць. В квітні цього року відбулася перед судом присяжних у Львові розправа проти Василя Проця, якого прокуратор обвинувачував за злочин скритовбийчого душогубства. На розпр. В. Оленич відкликав свої попередні зізнання, але суд не дав йому віри і відставив його просто зі судової салі до слідчого судді. Цілий ряд внесень оборони на покликання свідків трибунал відкинув і по кількадневній розправі присяжні судді 10 голосами узнали його винним закиненого злочину, а трибунал, углядаючи його неповнолітність засудив його на 8 літ тяжкої вязниці. Проти цього засуду вніс оборонець д-р Лев Ганкевич зажалення неважности. Дня 5 жовтня ц. р. відбулася розправа у Найвищому Суді у Варшаві, де по кількагодинній розправі Найвищий Суд зніс вирок львівського суду і зарядив поновну розправу у Львові. Предсідником трибуналу був радник Ангерман, вотували радн. Книжановський і Рогальський, обвинувачував прок. Волінський, боронив д-р Лев Ганкевич зі Львова.

Зі спортового життя.

Україна — Корона (Самбір) 2:2 (2:0).

Змагання закінчилися розіграною, хоч Україна мала безперечно перевагу. На жаль, не вміла тої переваги використати, а в другій половині (як це звичайно буває в української дружини) грачі України чомусь ослабли, що й використав змістний противник. Слід зазначити, що й судя не стояв на висоті завдання і фаворизував місцеву дружину. — Українська публика Самбора витала в себе Україну ентузіястично — промовами, цвітами і т. д. Виступ України в Самборі загально подобався, але був би певно принятий ще краще, якби українська дружина була вийшла із змагань переможцем.

З діяльности „Довбуша“.

Як відомо, черновецький „Довбуш“ бере участь у мистецьких змаганнях Буковини. Оголошена табеля дотеперішних змагань виказує, що з сімох дружин, які беруть участь у змаганнях, „Довбуш“ стоїть на 2-ому місці. На першому місці стоїть німецький „Ян“. Черновецький „Час“ нарікає за пиняний хід змагань. (На 21 стріч, передбачених програмою змагань, відбулося дотепер лише 9)

За мистецтво Ліги.

Польонія — Погонь 3:4 (2:3).
Краковія — Туристи 1:1 (0:0).
І. Ф. Ц. — Л. К. С. 1:0 (1:0)
Варта — Рух 2:2 (2:2).
Вісла — Гасмонея 4:1 (4:0).
Легія — Варшавянка 7:1 (4:1).

Нові книжки й журнали.

36 рник математично-природописно-лікарської секції Наукового Товариства імени Шевченка, том XXVII. Редагує президія секції. Львів, 1928. — Зміст: Р. Цегельський: д-р Іван Пулюй як науковий дослідник; Н. Гаморак: Новий тип транспорографа; О. Смакула: До фосфоризації алькалевих галоїдів; **W. Lewickyj: La spirale logarithmique et sa developpante**; Ю. Гургула: Окремий випадок цикльо-дальних кривих. Сливковата лінія; С. Д. Чорний: Формули довготи періастра та ексцентричности орбіти затемнюваних змінних зір типу β Lyrae; К. Ганчаківський: Поляризація ртутьних електрод в розчинах ртутьних солий; Н. Герасименко: Поляризація сталих ртутьних солий; М. Кравчук: Про збіжність деяких ступаневих пробів; Ю. Русов: Бокова мускулятура риб деяких етольогічних типів; **N. Kryloff et N. Bogoliuboff: Sur quelques criteres concernant l' existance derivees d' une fonctions d' une variable reelle**; В. Кучер: О дійности в геометрії і фізиці; М. Зарицький: Похідна і когеренція абстрактної величини; Р. Цегельський: Про українську земічну термінольогію.

Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlich-ärztlichen Sektion der Ukr. Sevc. Gesel. der Wissensch. in Lemberg: Heft IX. (Jänner 1928 — August 1928). Lemberg 1928 8°.

Студії з пол суспільних наук і статистики: видає статистична комісія Наукового Тов-а ім. Шевченка. Том IV. випуск ?, під редакцією д-ра М. Кордуби. У Львові, 1928. 8°.

Чар-Зілля: ілюстрований журнал виходить кожного тижня в Тернополі. Перший зшиток за жовтень, ч. 7. Рік вид. II.

Віра і Наука: євангельський часопис присвячений духовному, культурному і економічному життю українського народу. Коломия, 25. вересня 1928. Ч. 18. Рік вид. IV.

В Імя правди!

До відома Всечесних о. парохів і церковних комітетів!

Нище підписаний довголітний позолотар церковної штуки — хочу цею дорогою опрокинути „клевети“ кидані на мене перед священством, через ріжних „чмеликів“ і т. п. церковних різьбарів — немов би я був за дорогий (обдирав) при церковних роботах, — а вони як підприємці зроблять дешевше від мене. Тому кажу на цім місці публично — що це є зовсім противно, що, саме вони обдирають церкви, беручи позолотарські роботи по церквах, самі партачать, металями, бронзами або віддають чужим. Такі підприємці-різьбарі нехай свою роботу солідніше виконують, а не чіпаються позолотарського підприємства, бо вже найвищий час, щоби скінчилося партацтво по наших церквах, металями й бронзами, яке вони роблять.

Микола Павник, позолотар, Жовква.

729 1—1

Звичайні Загальні Збори

Товариства „Український Інститут для дівчат в Перемишлі“

відбудуться у второк дня 16. X. 1928 р. о год. 4-тій, згл. пів до 5. по полудні в власній салі зі звичайним дневним порядком.

727 1—1 **Виділ.**

Подяка.

Вп. П. др-ови Іванови Волянському адвокатови в Станиславові, сим складаю щиру подяку за всі заходи, пороблені ним в часі мойого слідчого арешту, за енергійні та успішні інтервенції на поліції і у слідчого судді, а врешті за незвичайно вмілу оборону на процесі, який скінчився моїм звільненням.

Станиславів, дня 1. жовтня 1928.

730 1—1 **Іван Чепига.**

Подяка.

Прибиті важким горем, яке навістило нас, забираючи нам нечайно Найдорожчого Мужа і Батька, бл. п. Антона Оприска, почуваємося до обовязку отсим зложити подяку всім, що причинилися до звеличання цего сумного обряду та яким небудь способом старалися зменшити наше важке горе.

731 1—1 **Родина.**

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.